

Põllumajandustootjate seas läbi viidud e-küsitluse tulemused

Põllumajandusuuringute Keskus
Katrín Alamets

4. mai 2010. a

Valimi suurus

- Pindala ja teise telje toetusi taotlenud 16 227 tootjast on PRIAs e-posti aadressi märkinud 5071 tootjat,
- 5071 tootjale saadeti e-küsimustik, vastuseid laekus 1087,
- Küsimustik saadeti välja 1. oktoober 2009 ja viimane tähtaeg vastamiseks oli 1. november 2009,
- Küsitluse tulemused on laiendatud majandusliku suuruse grupi (ESU) ja tootmistüüpide järgi kõigile toetuse saajatele,
- Kokku küsiti 114 küsimust, millest 52 küsimust esitati kõigile (1087 vastajat) ja 62 küsimust vastavalt sellele, millist toetust on tootja taotlenud või olid küsimuse esitamisel teised kitsendavad kriteeriumid.

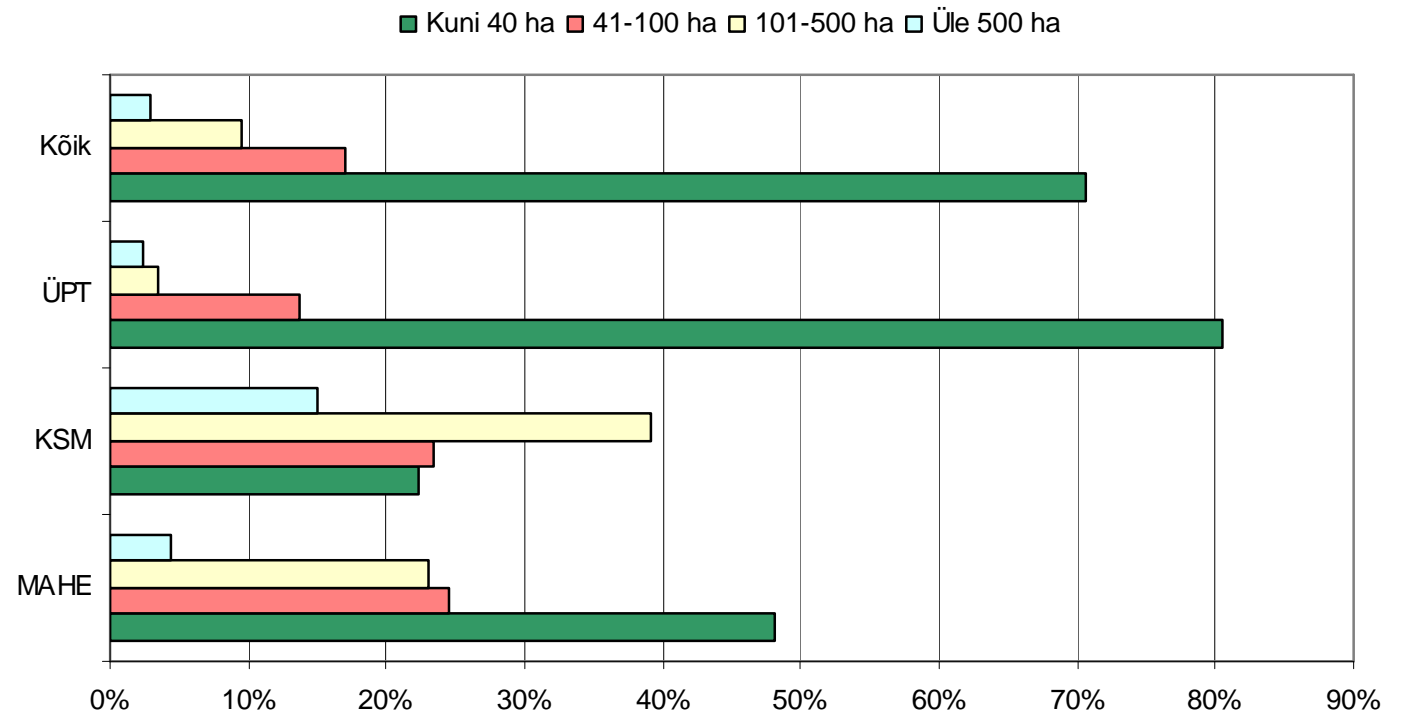
Küsimused

Küsimused hõlmasid järgmisi valdkondi:

- Üldised küsimused talu või ettevõtte suuruse ja tegevusala, toetuste taotlemise, vanuse ja hariduse kohta,
- Küsimused agrotehnoloogia, mulla, loomade karjatamise, maastiku, keskkonnateadlikkuse ja elurikkuse kohta,
- Küsimused MAK 2007-2013 teise telje toetuste - poollooduslike koosluste hooldamise, kohaliku sorti taimede kasvatamise, ohustatud tõugu looma pidamise, ebasoodsamate piirkondade, keskkonnasõbraliku majandamise, mahepõllumajandusliku tootmise, loomade karjatamise, kiviaia rajamise ja taastamise ning Natura 2000 toetuste kohta.

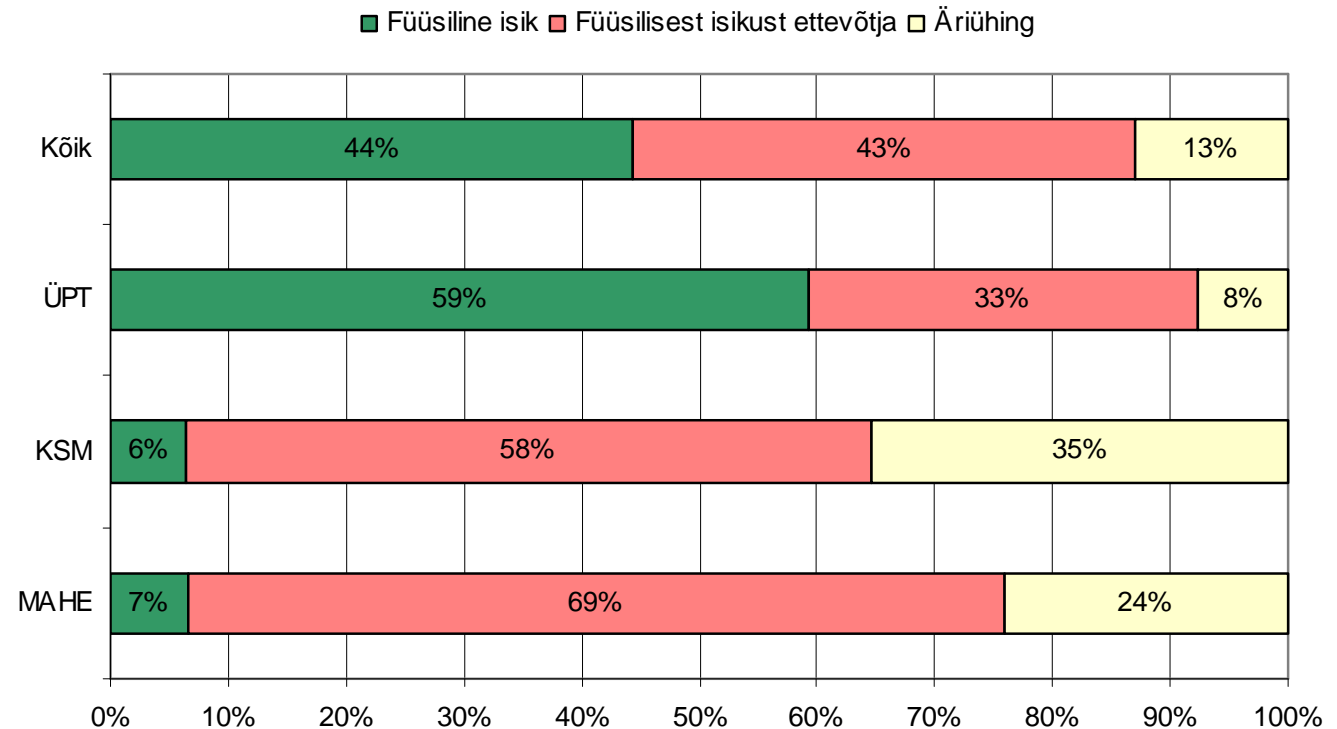

Talu või ettevõtte suurus vastavalt küsitluse andmetele

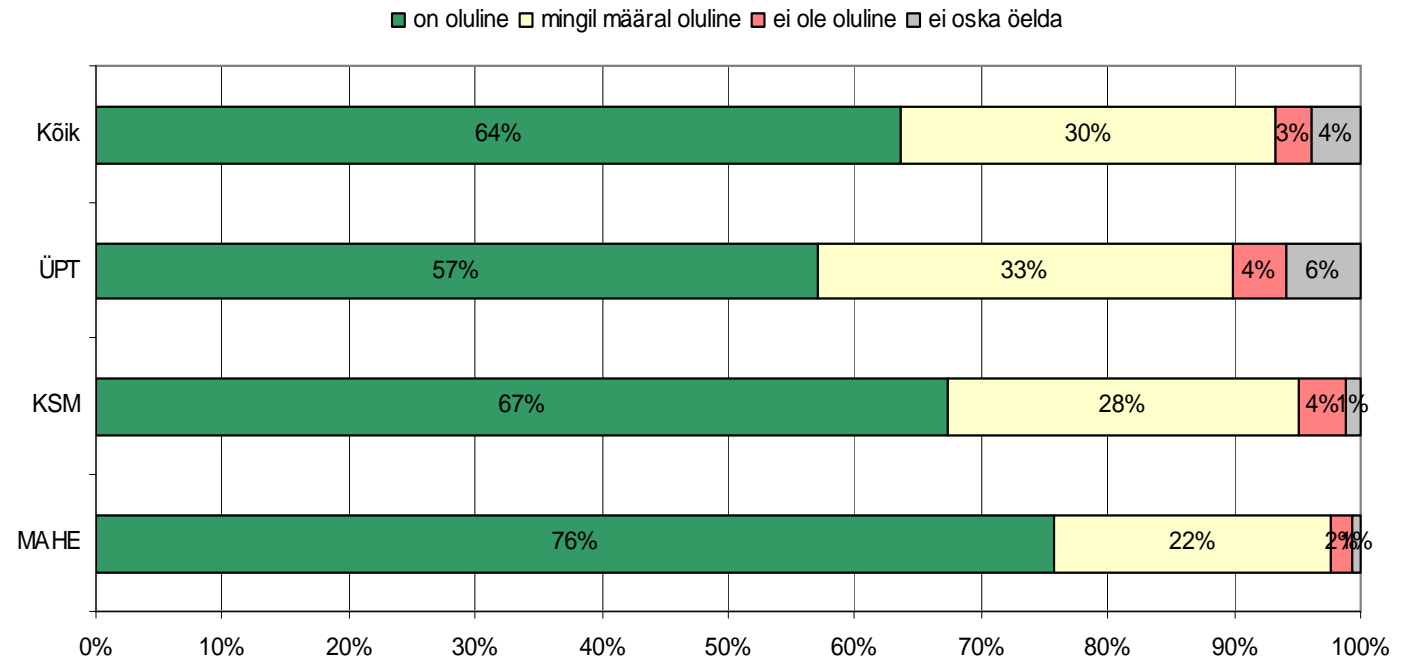
- Suurem osa tootjaid tegutseb kuni 40 hektari suuruses talus või ettevõttes
- ÜPT tootjate seas on kuni 40 hektari suurusega talusid või ettevõtteid kõige rohkem
- KSM tootjad tegutsevad kõige enam üle 100 hektari ja suuremates taludes või ettevõtetes

Talu või ettevõtte tüüp

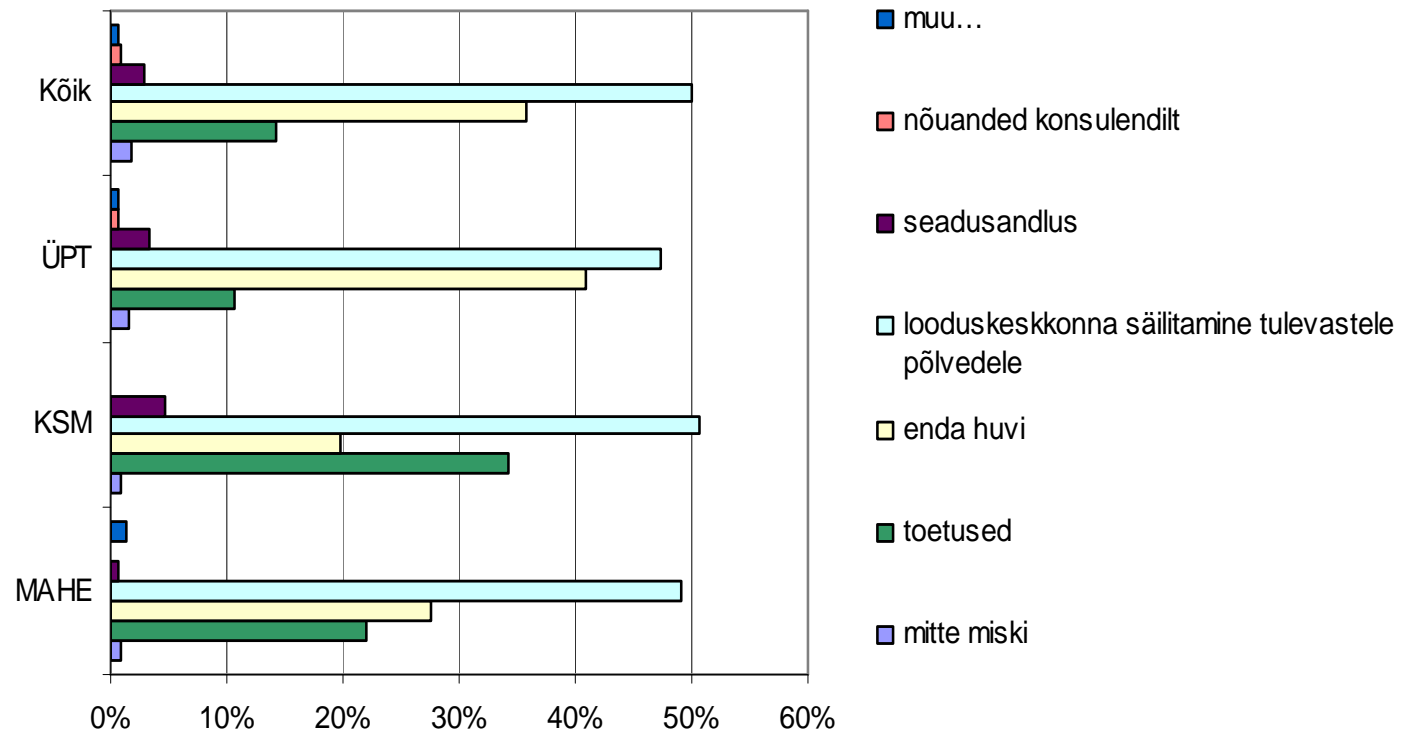
- Tootjad tegutsevad kas füüsiline isikuna või FIE-dena. ÜPT tootjate hulgas on füüsilise isikuna tootjaid kõige rohkem
- MAHE ja KSM tootjad tegutsevad kõige enam FIE-dena
- KSM tootjate seas on äriühinguid kõige rohkem

Keskkonnakaitsele tähelepanu pööramine

- Suurem osa tootjatest märkis, et keskkonnakaitsele tähelepanu pööramine on nende talus või ettevõttes olulisel kohal
- Kõige rohkem pööravad keskkonnakaitsele tähelepanu MAHE tootjad

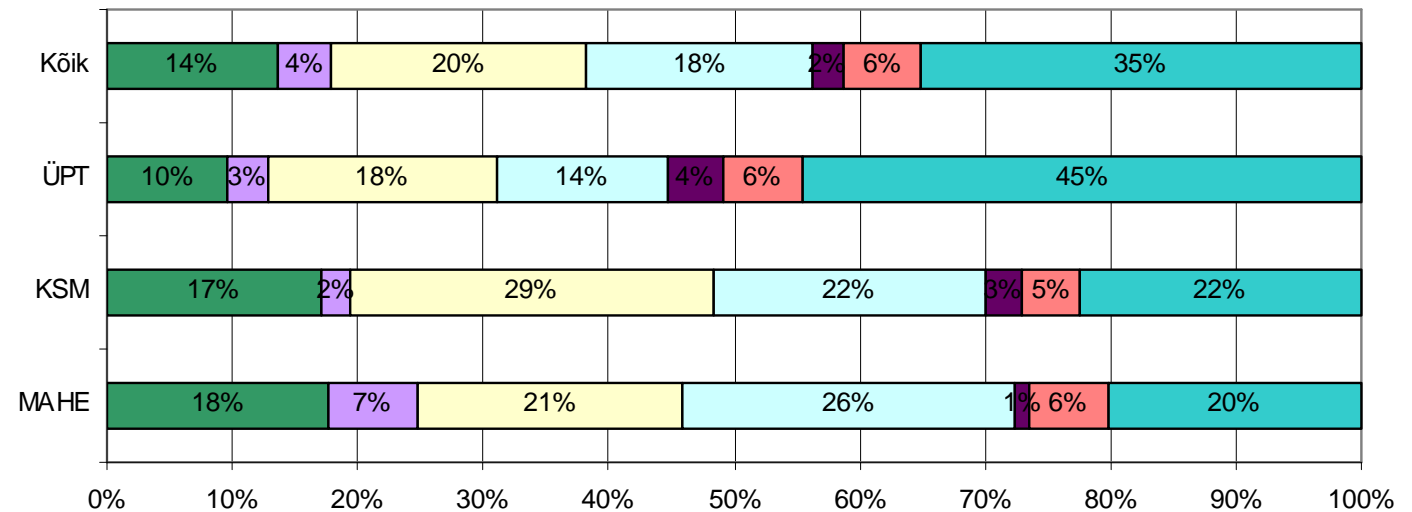
Mis motiveerib Teid keskkonnasõbralikult majandama?

- Tootjaid motiveerib keskkonnasõbralikult majandama eelkõige looduskeskkonna säilitamine tulevastele põlvetele. Teisena nimetati põhjusena enda huvi
- KSM tootjaid mõjutab keskkonnasõbralikult majandama ka toetus

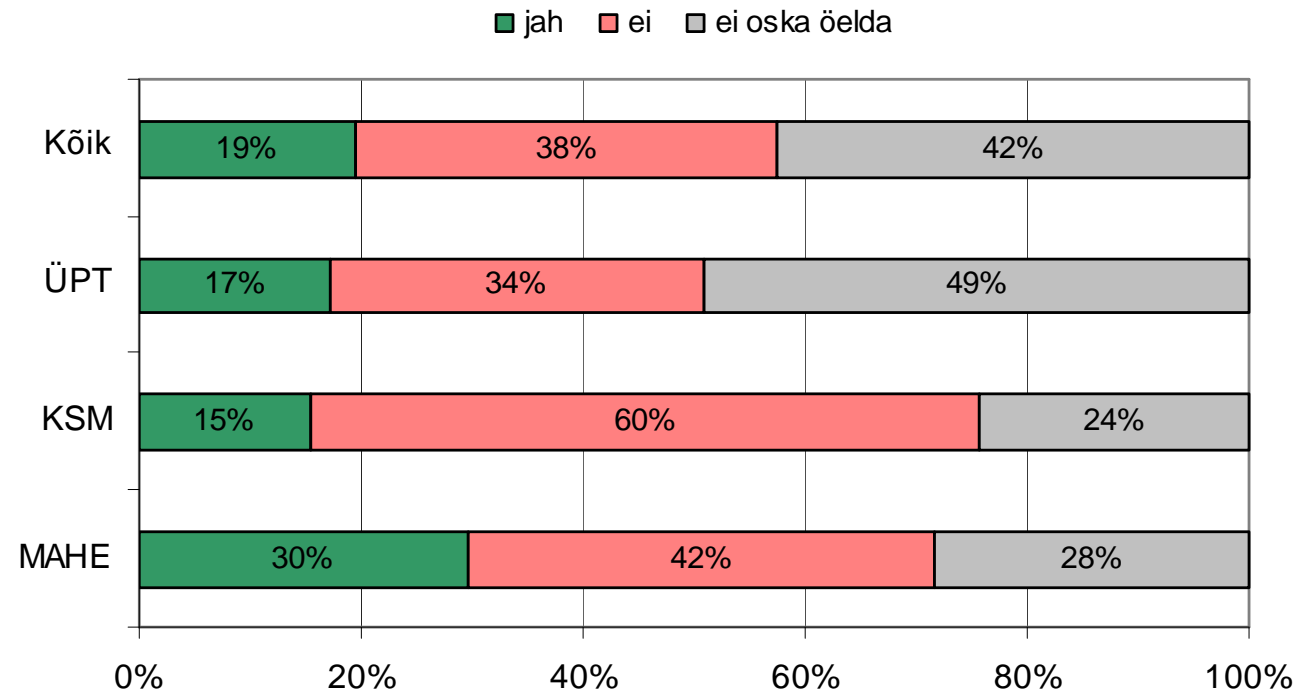
Loodusliku mitmekesisuse ehk elurikkuse hindamine oma talu või ettevõtte põllumajandusmaal

- kõrge ja ei näe vajadust enam suurendada
- keskmine ja ei näe vajadust suurendada
- madal ja ei näe vajadust seda suurendada
- ei oska öelda
- kõrge, kuid võiks kõrgem olla
- keskmine, kuid võiks kõrgem olla
- madal, kuid võiks kõrgem olla

- Suurem osa tootjaid ei oska elurikkust oma talu või ettevõtte põllumajandusmaadel kuidagi hinnata. Kõige enam ei oska elurikkuse kohta midagi öelda ÜPT tootjad
- KSM ja MAHE tootjad hindavad üldiselt elurikkust oma maadel keskmiseks
- Elurikkust hindavad kõrgeks oma maadel kõige enam mahetootjad

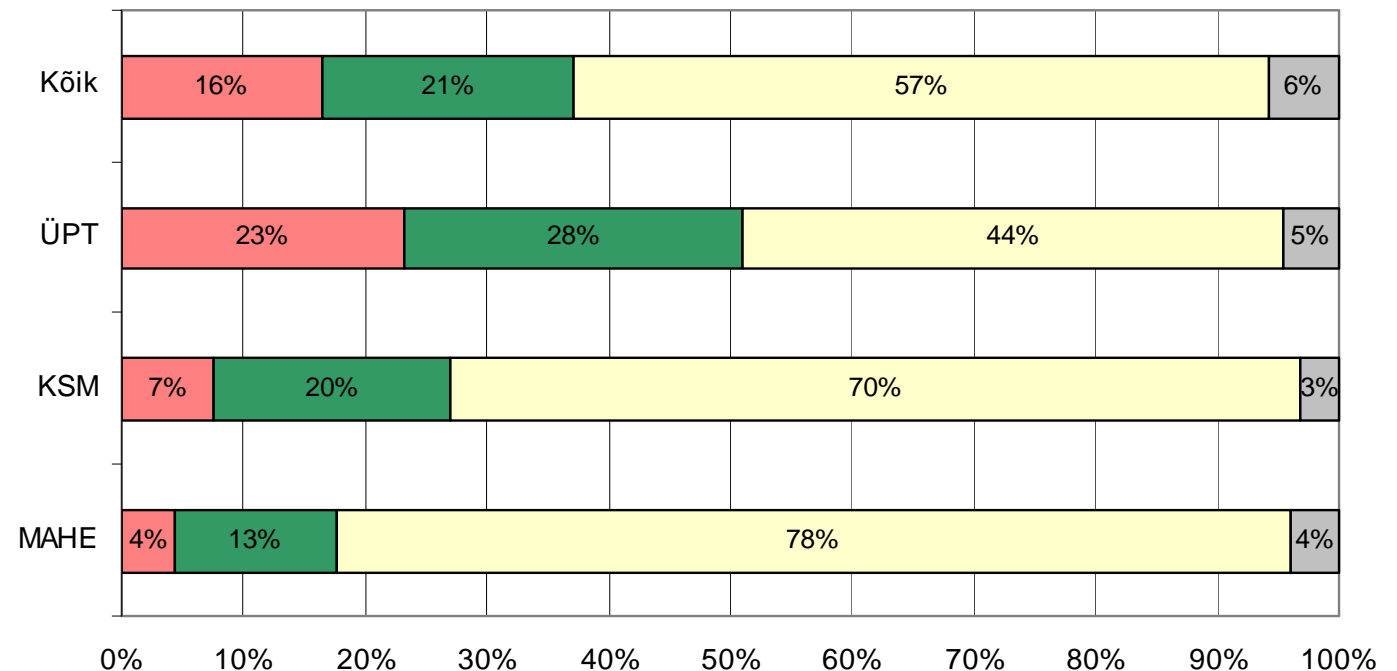
Tootjate valmidus oma põlde liigendada või rajada väiksemaid põlde, et säilitada ja suurendada elurikkust oma talu või ettevõtte maadel

- 38% kõikidest tootjatest ei ole nõus oma põlde liigendama. Kõige suurem vastasseis põldude liigendamisele on KSM tootjate seas
- Oma põlde liigendama ja väiksemaid põlde rajama on nõus ligi 20% kõikidest tootjatest. Tootjatüübiti erinevad mahetootjad, neist 30% on nõus põlde liigendama

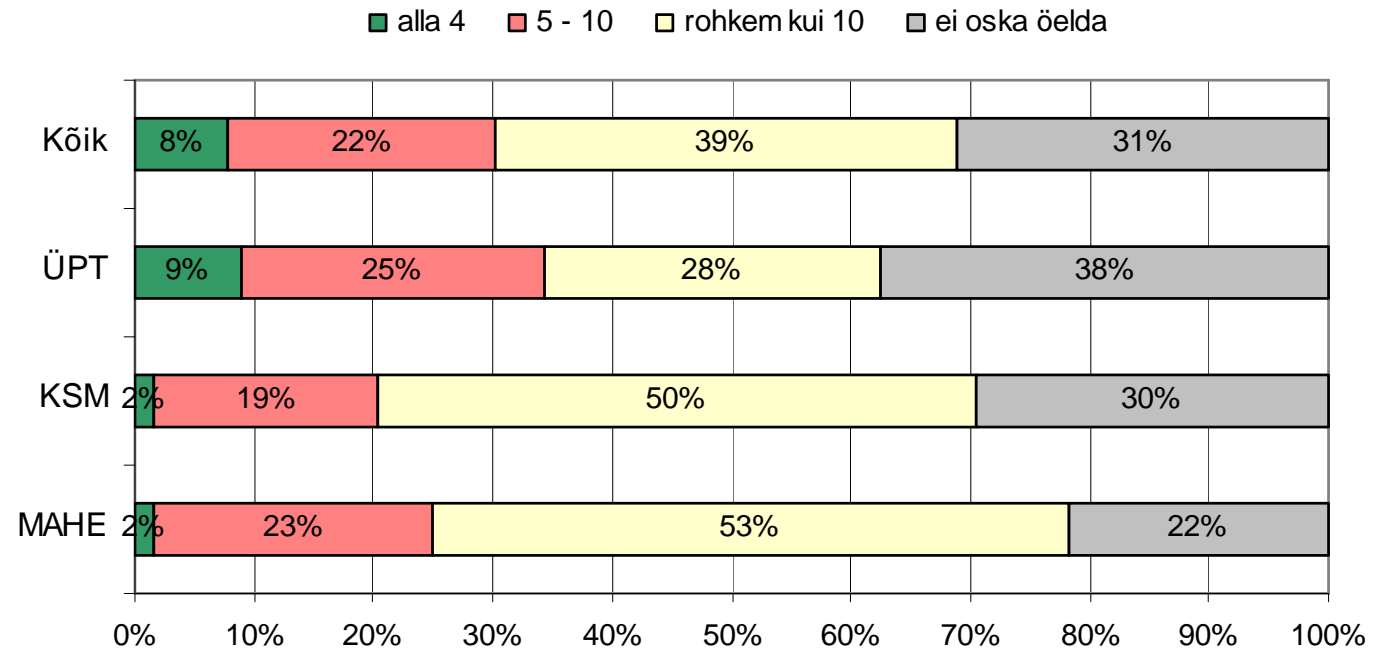
Kas Teie talu või ettevõtte tee ääres asuvate põldude servas esineb vähemalt kahe meetri laiune püsitaimestikuga riba, kraav, kiviaed või muu maastikuelement?

■ ei esine ■ alla poolte põldude puhul esineb ■ üle poolte põldude puhul esineb ■ ei oska öelda

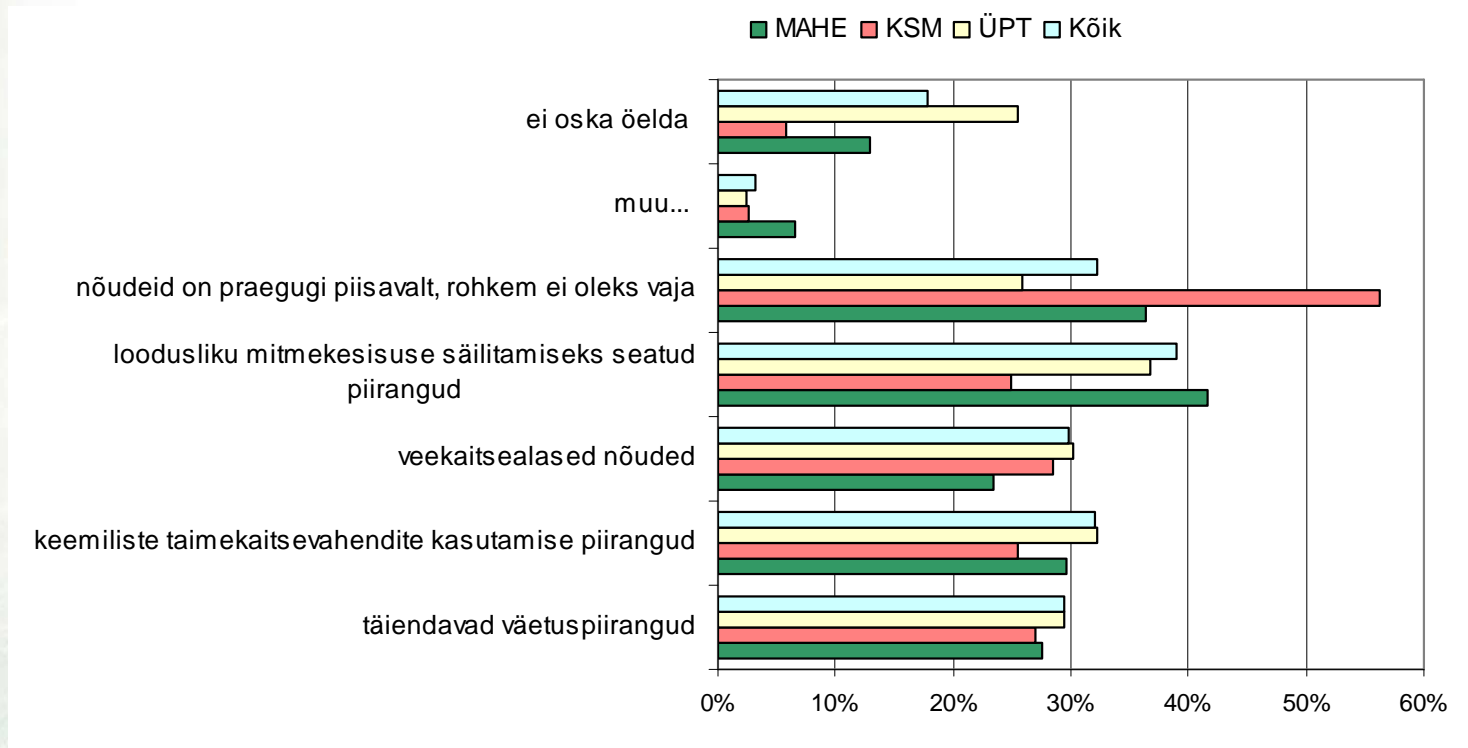
- Kõige rohkem esineb kahe meetri laiuseid ribasid MAHE ja KSM tootjate põldude ääres
- Ribasid esineb kõige vähem ÜPT tootjate põldude ääres

Kui palju elab Teie talu või ettevõtte põldudel erinevaid linnuliike?

- Ligi 40% tootjatest arvab, et nende põldudel elab rohkem kui 10 erinevat linnuliiki
- MAHE ja KSM tootjatest pooled arvavad, et nende põldudel elab rohkem kui 10 erinevat linnuliiki

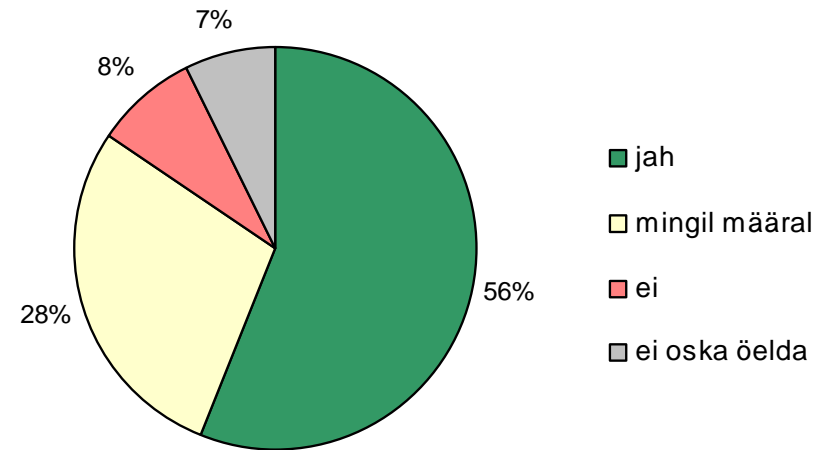
Milliseid täiendavaid keskkonnavalaseid piiranguid olete nõus täitma juhul kui selle eest makstakse toetust?

- Kõige rohkem on tootjad nõus täitma loodusliku mitmekesisuse säilitamiseks seatud piiranguid. Veidi vähem nimetati, et nõudeid on juba praegugi piisavalt ja neid rohkem ei oleks vaja. Peaaegu võrdselt mainiti veel, et ollakse nõus täitma keemiliste taimekaitsevahendite kasutamise piiranguid, veekaitsealaseid nõudeid ja täiendavaid väetuspiiranguid
- KSM tootjad märkisid kõige enam, et nõudeid on juba praegugi piisavalt ja rohkem ei oleks vaja

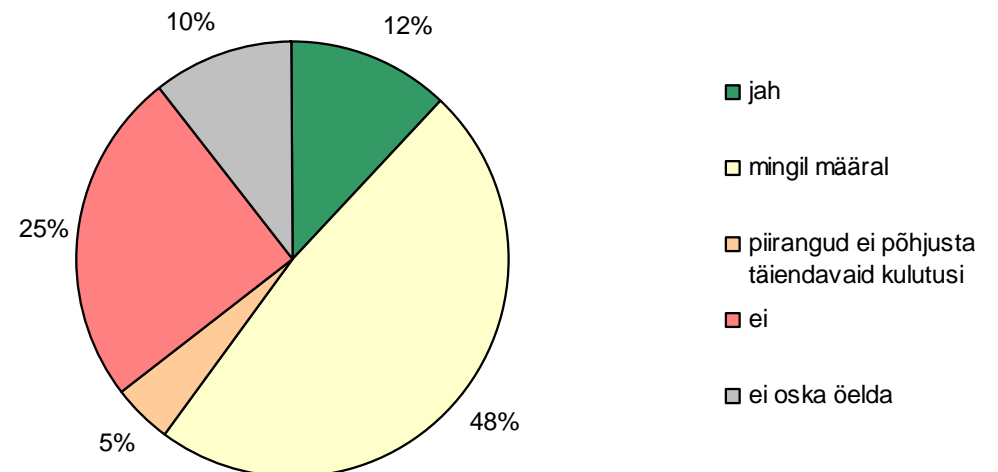
Kas olete rahul sellega, et Teie põllumaa on Natura 2000 võrgustiku osa?

- Üle poole tootjatest on rahul sellega, et põllumaa on Natura 2000 võrgustiku osa

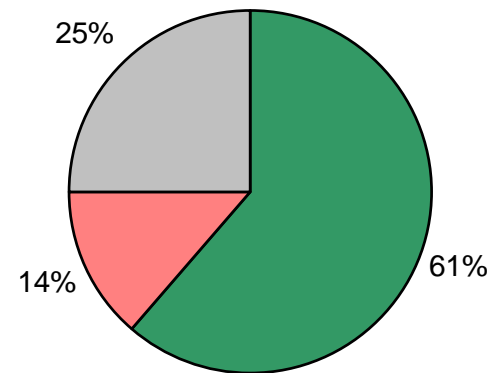
- **Kas Teie arvates Natura 2000 toetus põllumaale kompenseerib looduskaitselisi piiranguid, mis on alale kehtestatud?**

- Ligi pooled tootjad märkisid, et Natura 2000 toetus kompenseerib alale kehtestatud looduskaitselisi piiranguid "mingil määral"
- 25% tootjate arvates Natura 2000 toetus kehtestatud piiranguid ei kompenseeri

Kas peaksite ohustatud tõugu loomi ka juhul, kui seda tegevust maaelu arengukava raames ei toetataks?

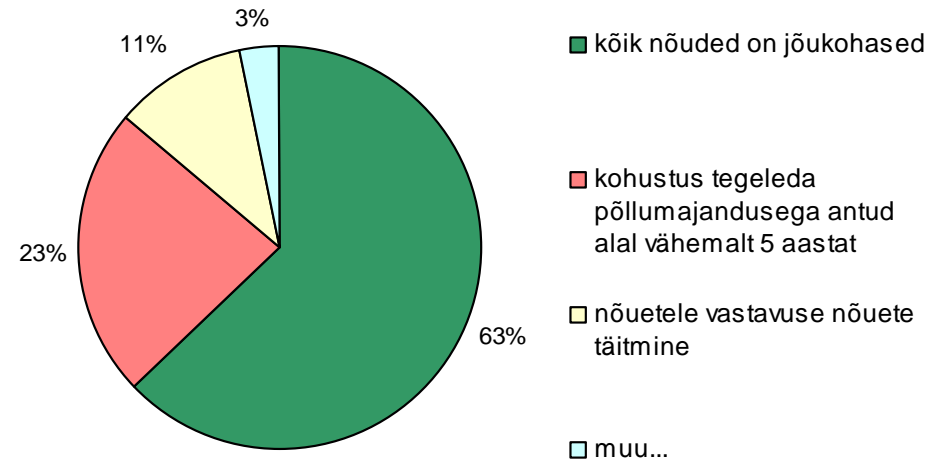
■ jah ■ ei ■ ei oska öelda

- Üle poole tootjatest peaks ohustatud tõugu loomi ka selle eest toetust saamata
- Jah vastuste puhul põhjendati, et “meeldib” ja “hobused meeldivad”

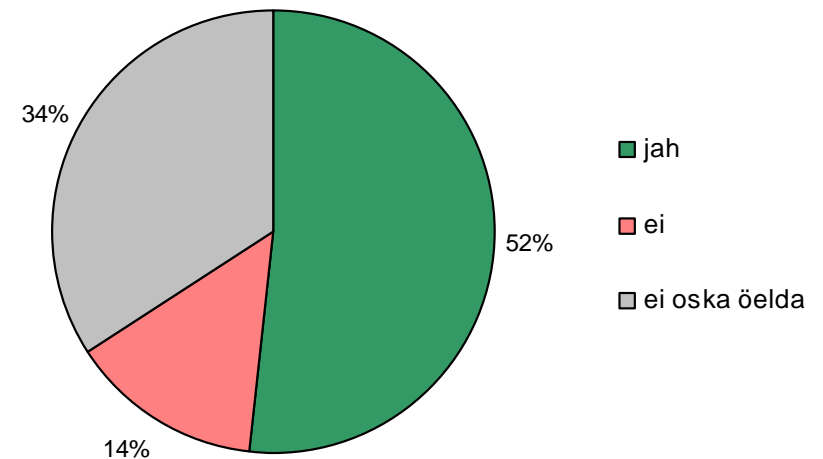
Millised ebasoodsamate piirkondade toetuse nõuded on kõige raskemad?

- 63% tootjatele on kõik toetuse nõuded jõukohased
- Raskeks peetakse nõuet tegeleda põllumajandusega antud alal vähemalt 5 aastat

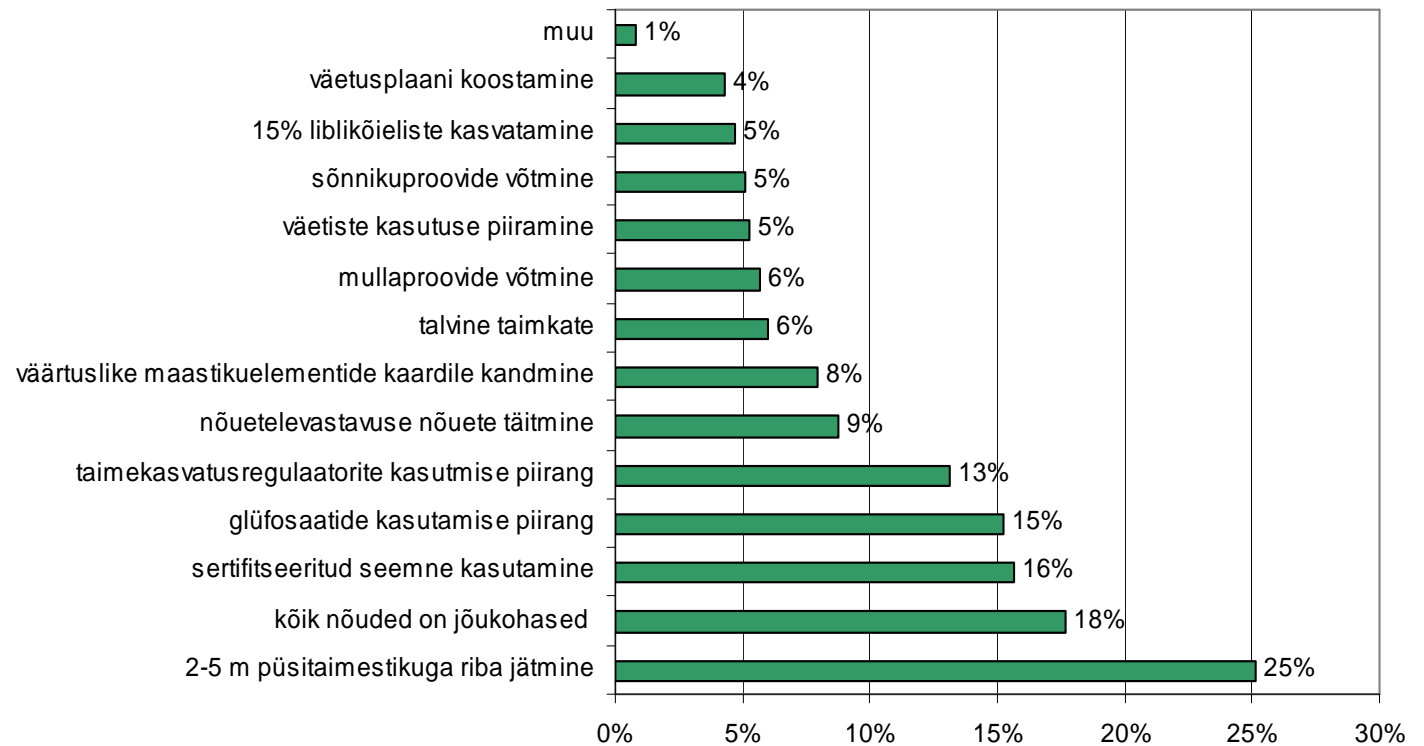

- **Kas jätkaksite põllumajandustegevust antud piirkonnas ka ilma ESA toetuseta?**

- Pooled tootjatest jätkaks põllumajandustegevust antud piirkonnas ka juhul, kui ESA toetust ei maksta

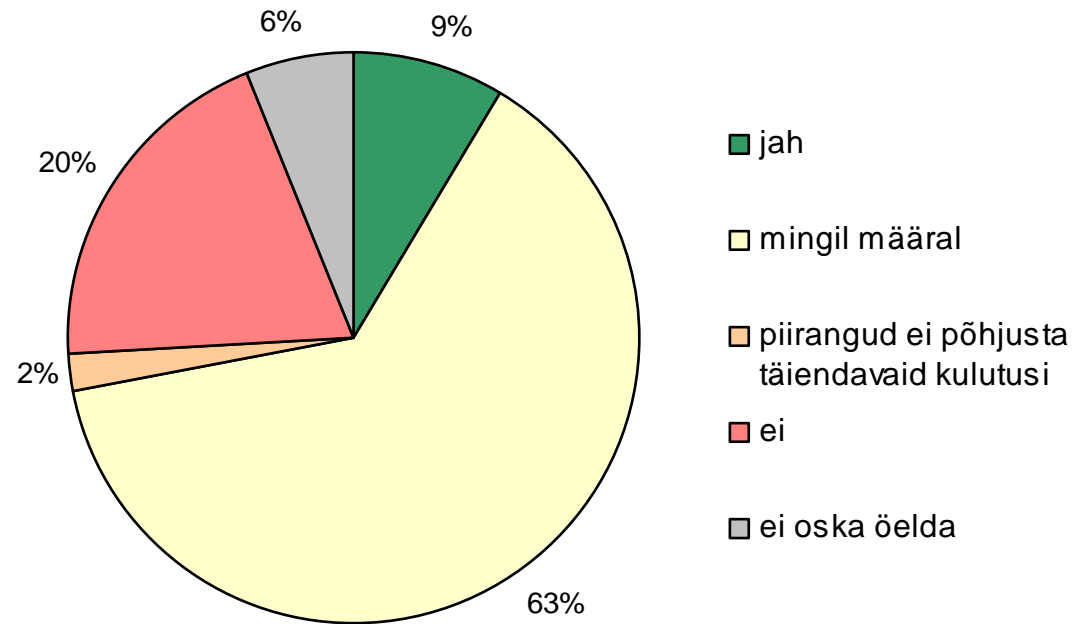

Kõige raskemini täidetavad KSM põhi- ja lisategevuse toetuse nõuded

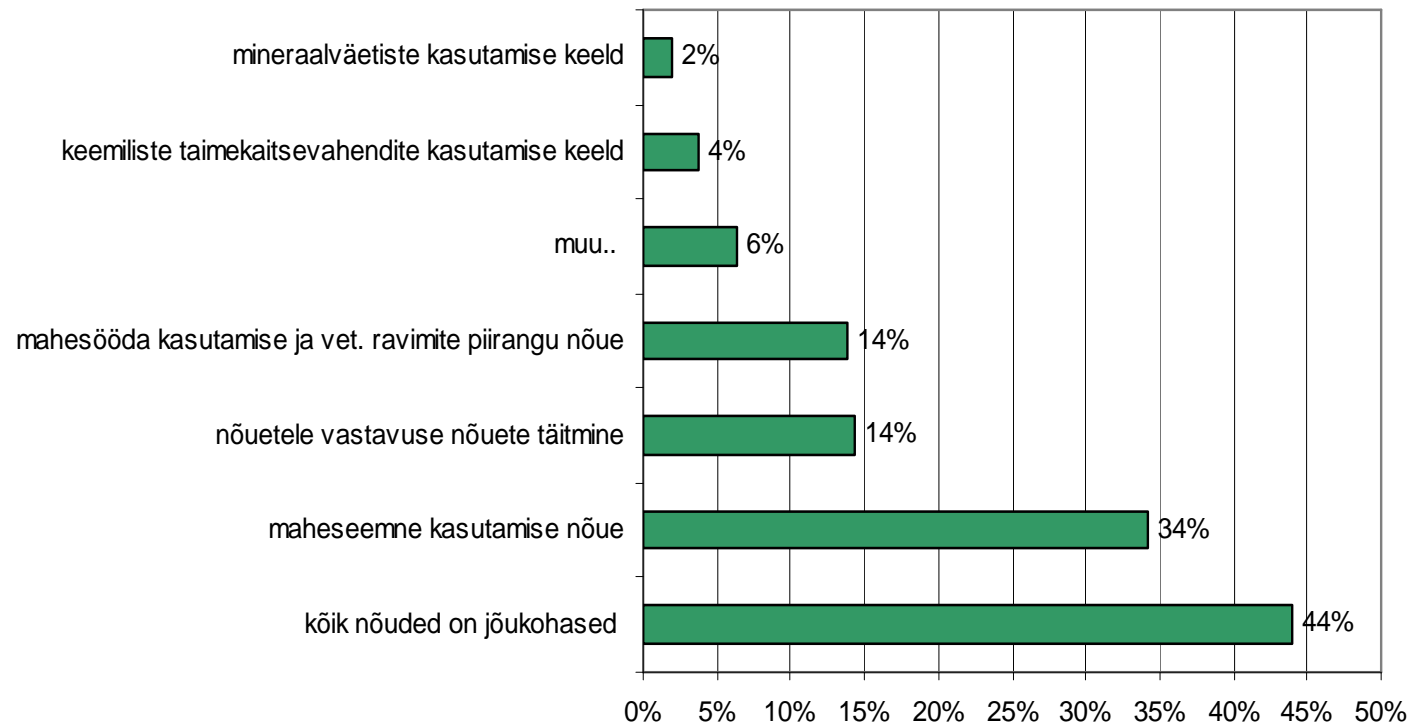
- Kõige raskemini täidetavaks KSM nõudeks nimetati 2-5 m püsitaimestikuga riba jätmist
- Raskeks peetakse ka sertifitseeritud seemne kasutamist ning glüfosaatide ja taimekasvatuse regulaatorite kasutamise piiranguid

Kas Teie arvates kompenseerib KSM toetus nõuetest tulenevad lisakulutused?

- Suurema osa tootjate arvates kompenseerib KSM toetus nõuetest tulenevad lisakulutused “mingil määral”
- 20% tootjatest leiab, et toetus ei kompenseeri lisakulutusi

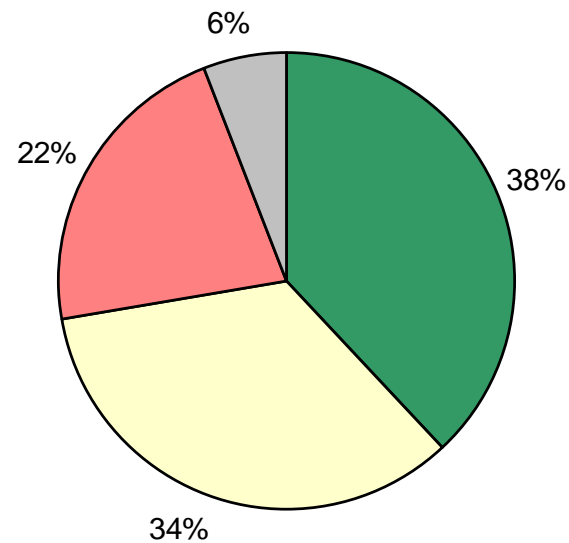
Millised mahepõllumajandusliku tootmise toetuse nõuded on kõige raskemini täidetavad?

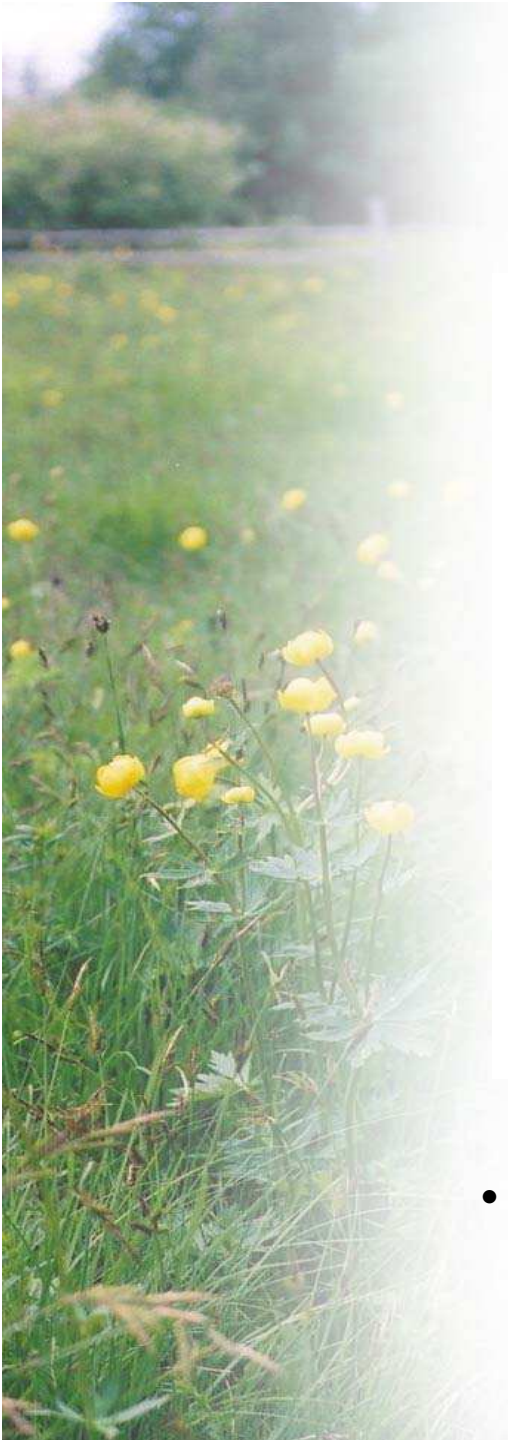
- Enamusele tootjatele on kõik mahepõllumajandusliku tootmise toetuse nõuded jõukohased
- Raskemateks nõueteks peetakse maheseemne kasutamise nõuet ning nõuetele vastavuse nõuete täitmist ja mähesööda kasutamise ja veterinaar ravimite piirangu nõuet

Kas tegeleksite mahetootmisega ka juhul, kui selle eest toetust ei maksta?

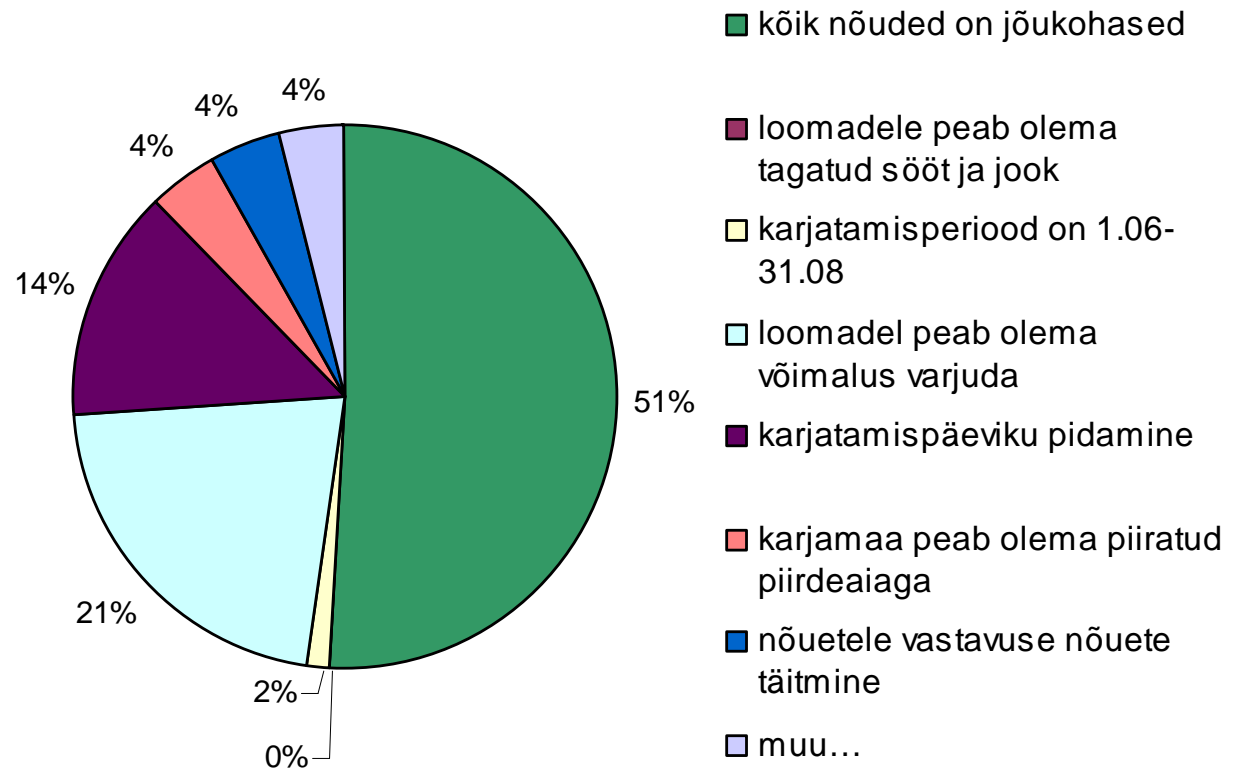
■ jah ■ mingil määral ■ ei ■ ei oska öelda

- Suurem osa mahetootjatest jätkaks mahetootmisega vähemalt mingil määral ka juhul, kui selle eest toetust ei maksta

Kõige raskemini täidetavad loomade karjatamise toetuse nõuded

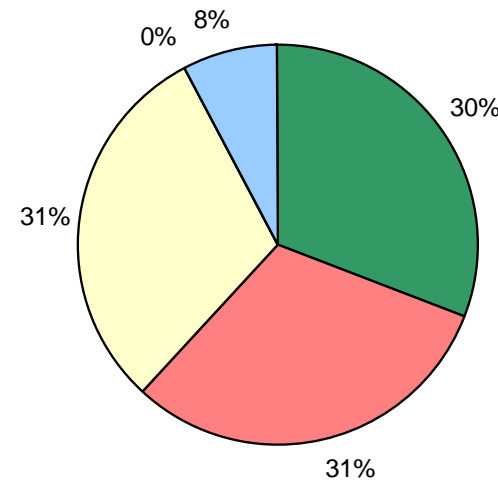
- Pooltele tootjatele on kõik loomade karjatamise toetuse nõuded jõukohased
- Kõige raskemaks peetakse nõuet, et loomadel peab olema võimalus varjuda ning karjatamispäeviku pidamine

Kõige raskemini täidetavad kiviaia rajamise ja taastamise toetuse nõuded

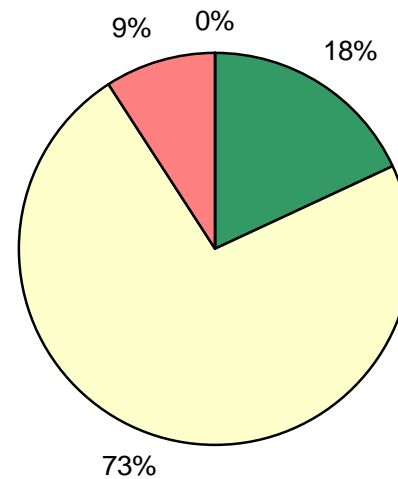
- Kõige raskemini täidetavaks nõudeks peetakse nõuet, et kiviaed peab vähemalt 80% ulatuses piirnema põllumajandusmaaga ning nõuet, et kiviaia tegemiseks vajaminevate kivide võtmise kohad on piiratud

Kas rajaksite kiviaedu ka juhul, kui selle eest toetust ei maksta?

- Suurem osa tootjaid rajaks ja taastaks kiviaedu "mingil määral" ka toetust saamata

- kõik nõuded on jõukohased
- kiviaed peab piirnema vähemalt 80% ulatuses põllumajandusmaaga
- kiviaia tegemiseks vajaminevate kivide võtmise kohad on piiratud
- lähemal kui 1,5 m ei ole soovitatav maad harida ja kasutada väetisi ning taimekaitsevahendeid
- muu...

- jah
- mingil määral
- ei
- ei oska öelda

Täna tähelepanu eest!

Uuringuga on lähiajal võimalik tutvuda
PMK kodulehel www.pmk.agri.ee/pkt/

Foto: Kaire Sirel